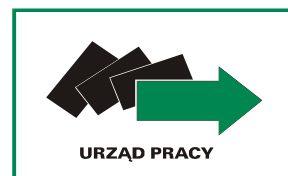

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – LĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

**Raport diagnostyczny
II – półrocze 2010 roku**

**Opracował:
Tomasz Jędrzyk**

Tychy 2011

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	10
3. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	15
4. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	17
5. ANALIZA OFERT PRACY.....	24
7. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	29
WNIOSKI.....	37

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w II – półroczu 2010 roku do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tymże zawodzie i półroczu.

Ramy czasowe niniejszego monitoringu stanowi II – półrocze 2010 roku¹, zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania PUP Tychy, tj. miasto Tychy i powiat bieruński – lędziński².

¹ Ze względu na to, iż od II połowy 2010 roku obowiązuje nowa klasyfikacja zawodów i specjalności, a istniejący klucz przejścia nie pozwala jednoznacznie przyporządkować starych zawodów nowym (wg 6-cyfrowego kodu) wszystkie tablice dotyczą tylko i wyłącznie II półrocza 2010 roku (a nie całego roku w formie narastającej jak to miało miejsce we wcześniejszych raportach).

² Dla celów poznawczych niektóre dane poddano rangowaniu i porównaniu z tendencjami województwa śląskiego. Pomimo, iż w wielu aspektach notowana jest zbieżność trendów, to wobec społeczno –

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy³. Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Oczywiście należy zdać sprawę z ograniczeń niniejszego monitoringu, gdyż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów:

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; w tym prasowych, ofert pojawiających się w Internecie, ofert zgłoszonych do agencji zatrudnienia czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Po drugie, dotyczy on jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych⁴.

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, to są wyposażone także w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

ekonomicznej specyfiki lokalnego rynku pracy ramę zakresu stosowalności wniosków wynikających z monitoringu stanowi jedynie obszar działania PUP Tychy.

³ Najnowsza klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania z dnia 27 kwietnia 2010 r., (Dz. U. nr 82, poz. 537 z dnia 17.05.2010 r.).

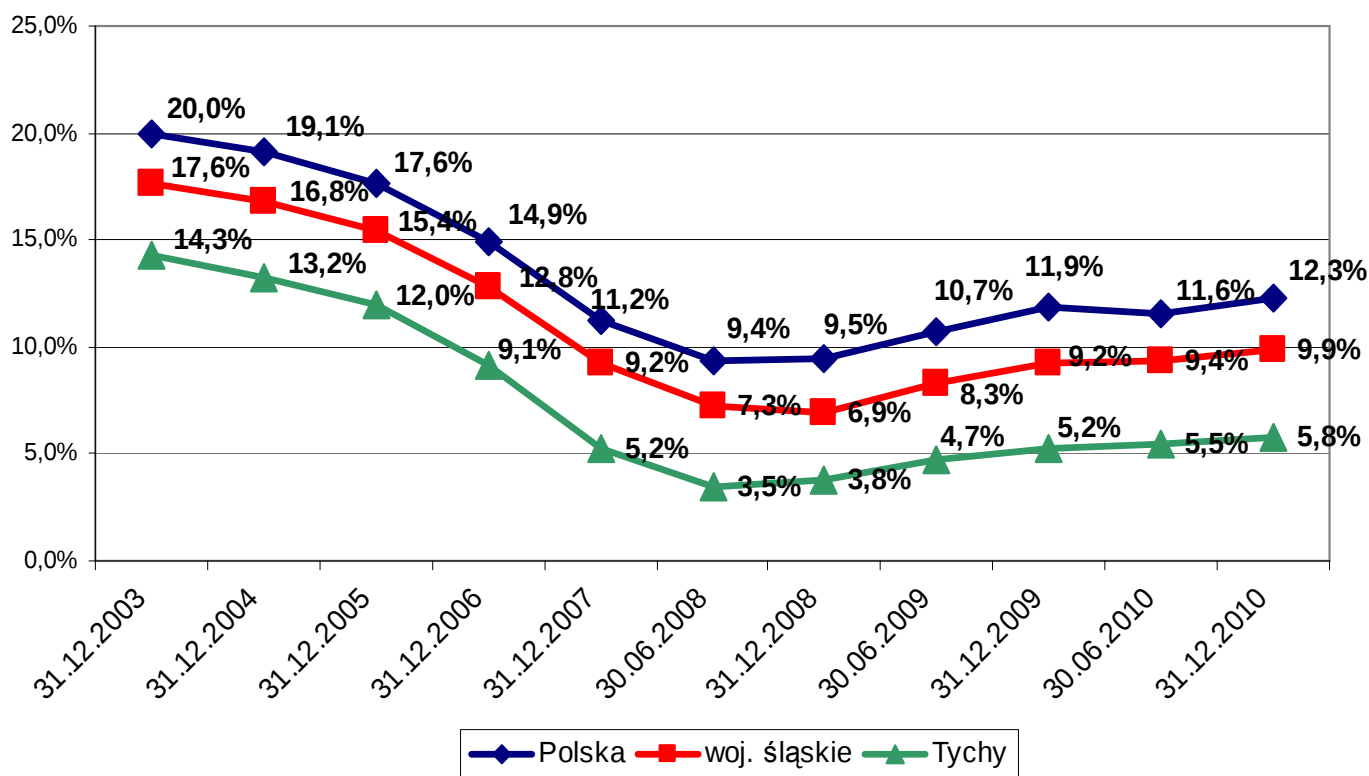
⁴ Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

1. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

Stopa bezrobocia rejestrowanego w mieście Tychy na koniec grudnia 2010 r. wyniosła 5,8% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 4,1%) i w kraju (o 6,5%).

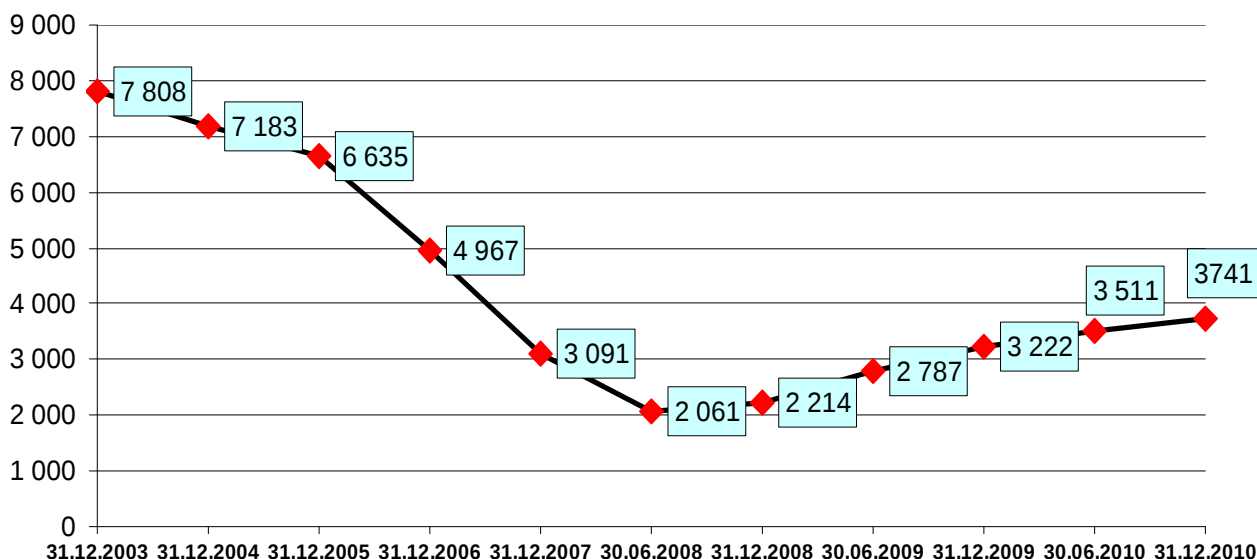
Poziom bezrobocia w Tychach wzrósł w przeciągu roku o 0,6%, co stanowi pewne odzwierciedlenie tendencji regionalnej i ogólnokrajowej. Warto podkreślić, iż wzrost ten był jednak nieco niższy niż w 2009 roku (wówczas w przeciągu 12 miesięcy stopa bezrobocia zwiększyła się o 1,4%). Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grudniu 2010 roku wynosiła 3741 i była o 519 osób wyższa niż w grudniu 2009. Dokładniej, w formie graficznej przedstawiają to wykresy 1 i 2.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2003 – grudzień 2010 na tle woj. śląskiego i kraju

Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl)

Wykres 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy w latach 2003 – 2010

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 31.12.2010r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 1. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 31.12.2010r.)

Płeć	N	%
kobiety	2061	55,1%
mężczyźni	1680	44,9%
SUMA	3741	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy - biorąc pod uwagę kryterium płci – w dalszym ciągu dominują kobiety, które stanowią 55,1% (52,8% w czerwcu 2010). ogółu bezrobotnych. Od stycznia 2009 roku na rynku pracy obserwowalny jest wzrost poziomu bezrobocia, który w II-połowie 2010 roku w większej mierze dotyczył kobiet – wzrost o 208 osób w przeciągu 6 miesięcy.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 2. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 31.12.2010r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	716	19,1%
25-34 lata	1116	29,8%
35-44 lata	575	15,4%
45-54 lata	830	22,2%
55-59 lat	403	10,8%
pow. 60 lat	101	2,7%
SUMA	3741	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Od kilku lat w Tychach utrzymywała się tendencja spadku bezrobocia wśród osób do 24-go roku życia. W 2009 roku sytuacja ta uległa diametralnej zmianie. W przeciągu roku (tj. od czerwca 2008 do czerwca 2009) odsetek osób w przedziale wiekowym 18-24 lata zwiększył się w stosunku do ogółu o 4% (o 201 osób). W grudniu 2010 roku taki stan rzeczy również był widoczny - liczba osób w tej kategorii wiekowej wzrosła o 112 osób w przeciągu pół roku. Mniejsze różnice były wśród bezrobotnych między 55 a 59 rokiem życia. Liczba posiadających status osoby bezrobotnej w tym przedziale wiekowym w ciągu pół roku zwiększyła się o 45 bezrobotnych (w przeciągu roku odsetek zarejestrowanych w tej kategorii wiekowej wzrósł o 1,2%).

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest wykształcenie.

Tabela 3. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2010r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	586	15,7%
policealne i średnie zawodowe	907	24,2%
średnie ogólnokształcące	460	12,3%

zasadnicze zawodowe	1006	26,9%
gimnazjalne i poniżej	782	20,9%
SUMA	3741	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Prawie 48% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym (spadek o 1,9% w stosunku do grudnia 2009). 36% to osoby posiadające średnie wykształcenie (wzrost o 1,4% w porównaniu do grudnia 2009). Natomiast niecałe 16% stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – wzrost o 0,5% w ciągu roku.

Analizując następną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 85% bezrobotnych w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 15% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 4. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2010r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	639	17,1%
od 1 do 3 miesięcy	1109	29,6%
od 3 do 6 miesięcy	854	22,8%
od 6 do 12 miesięcy	587	15,7%
od 1 roku do 2 lat	390	10,5%
powyżej 2 lat	162	4,3%
SUMA	3741	100%

Źródło: PUP Tychy.

15% pozostających bez pracy mieszkańców Tychów (561 osób) w ogóle nie posiada stażu pracy (wzrost o niecałe 0,1% w stosunku do grudnia 2009). Odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat to 7% (wzrost o 0,9% w przeciągu 12 miesięcy). Pozostałe dane w tej kategorii społeczno-demograficznej nie wiele się zmieniły w porównaniu do ubiegłego roku.

Tabela 5. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 31.12.2010r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	561	15,0%
do 1-go roku	551	14,7%
od 1 do 5 lat	818	21,9%
od 5 do 10 lat	444	11,9%
od 10 do 20 lat	580	15,5%
od 20 do 30 lat	525	14,0%
powyżej 30 lat	262	7,0%
SUMA	3741	100,0%

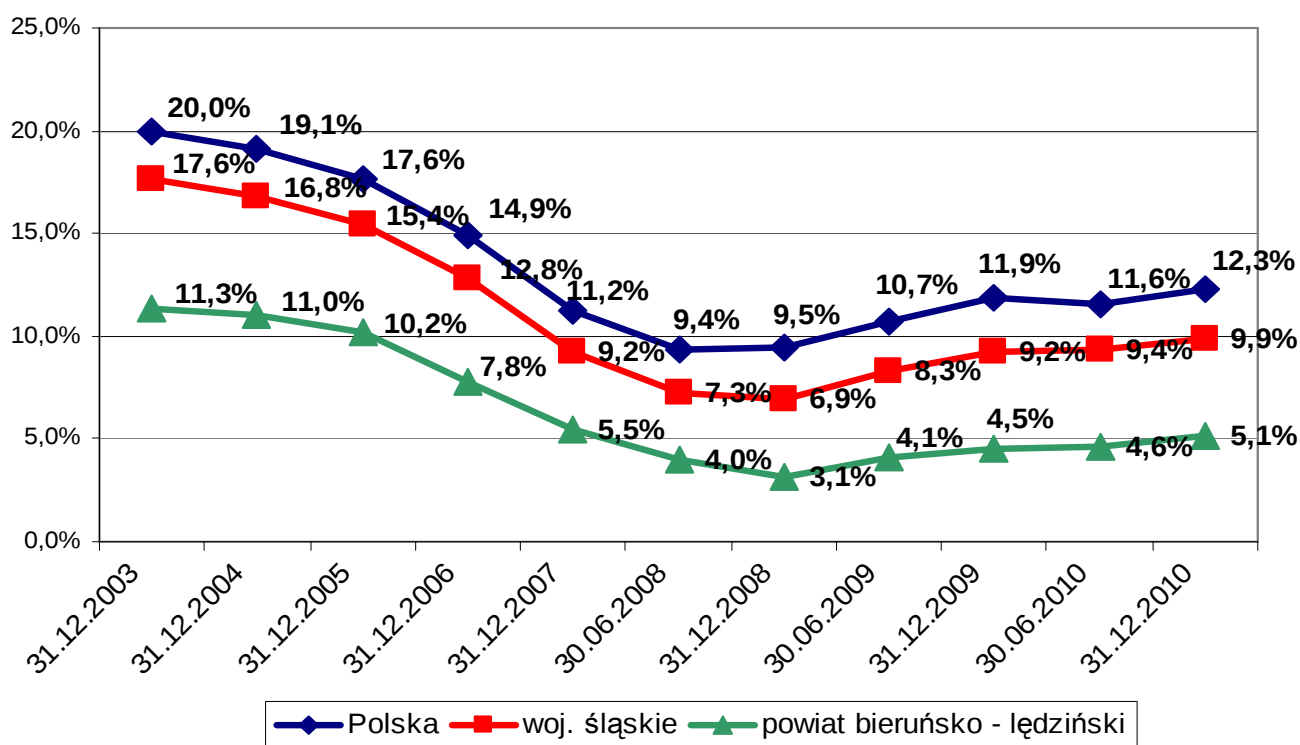
Źródło: PUP Tychy.

2. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Wg stanu na 31.12.2010r. poziom rejestrowanego bezrobocia wyniósł w powiecie bieruńsko - lędzińskim 5,1% - był niższy o 4,8% w porównaniu z woj. śląskim i o 7,2% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju.

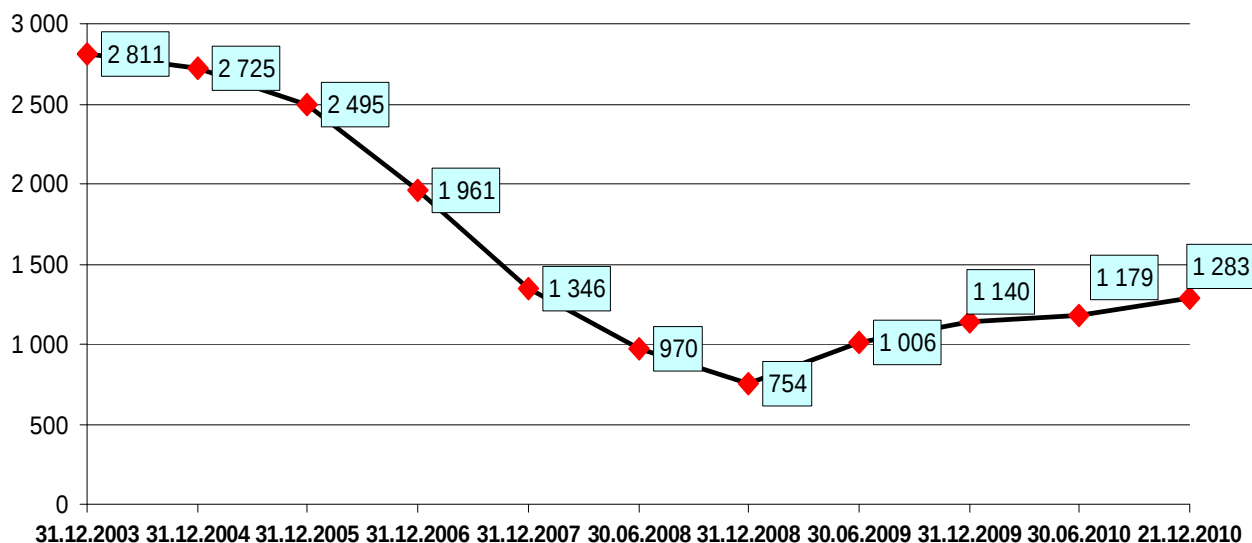
Podobnie jak w przypadku miasta Tychy; od stycznia 2009 roku zauważalny jest wzrost poziomu bezrobocia (o 0,6% w przeciągu ostatnich 12 miesięcy). Liczba bezrobotnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim na koniec grudnia 2010 roku wynosiła 1283 osób, podczas, gdy w czerwcu i grudniu 2009 odpowiednio – 1006 i 1140 osób. Wykres 3 i 4.

Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2003 – grudzień 2010 na tle woj. śląskiego i kraju

Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Wykres 4. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2003 – 2010

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stanu na 31.12.2010r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 6. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na płeć (stan na 31.12.2010r.)

Płeć	N	%
kobiety	746	58,1%
mężczyźni	537	41,9%
SUMA	1283	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 58% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do ubiegłego roku sytuacja ta nie uległa większej zmianie, wówczas w grudniu 2009 odsetek bezrobotnych kobiet wynosił 57,8%, a mężczyzn – 42,2%.

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 7. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wiek (stan na 31.12.2010r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	339	26,4%
25-34 lata	392	30,6%
35-44 lata	187	14,6%
45-54 lata	254	19,8%
55-59 lat	91	7,0%
pow. 60 lat	20	1,6%
SUMA	1283	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 25-tym a 34-tym rokiem życia (Prawie 31% ogółu bezrobotnych) oraz osoby między 18-tym a 24-tym rokiem życia (26%). W stosunku do stanu na dzień 31.12.2009 największy wzrost bezrobocia zanotowano wśród przedziału wiekowego 25-34 (wzrost o 4%).

Tabela 8. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 31.12.2010r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	196	15,3%
policealne i średnie zawodowe	294	22,9%
średnie ogólnokształcące	136	10,6%
zasadnicze zawodowe	375	29,2%
gimnazjalne i poniżej	282	22,0%
SUMA	1283	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela 8.

51% (52% w grudniu 2009) bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym. Natomiast 33% osoby z wykształceniem średnim (bez zmian w porównaniu ze stanem w grudniu 2009 roku). Natomiast wzrost bezrobocia zanotowano wśród osób z wyższym wykształceniem – 0,7% w przeciągu pół roku.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 88% bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 12% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 9. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2010r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	279	21,7%
od 1 do 3 miesięcy	362	28,2%
od 3 do 6 miesięcy	300	23,4%
od 6 do 12 miesięcy	183	14,3%
od 1 roku do 2 lat	102	8,0%
powyżej 2 lat	57	4,4%
SUMA	1283	100%

Źródło: PUP Tychy.

18% (20% w grudniu 2009) pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w ogóle nie posiada stażu pracy, a 5,1% stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat (o 1,5% więcej niż w grudniu 2009) – tabela nr 10.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy
(stan na 31.12.2010r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	233	18,2%
do 1-go roku	194	15,1%
od 1 do 5 lat	308	24,0%
od 5 do 10 lat	159	12,4%
od 10 do 20 lat	184	14,3%
od 20 do 30 lat	140	10,9%
powyżej 30 lat	65	5,1%
SUMA	1283	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

Obecnie średni wskaźnik uzyskania oferty pracy dla całej zbiorowości bezrobotnych miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego jest na zdecydowanie niższym poziomie niż miało to miejsce jeszcze w pierwszej połowie 2008 roku.

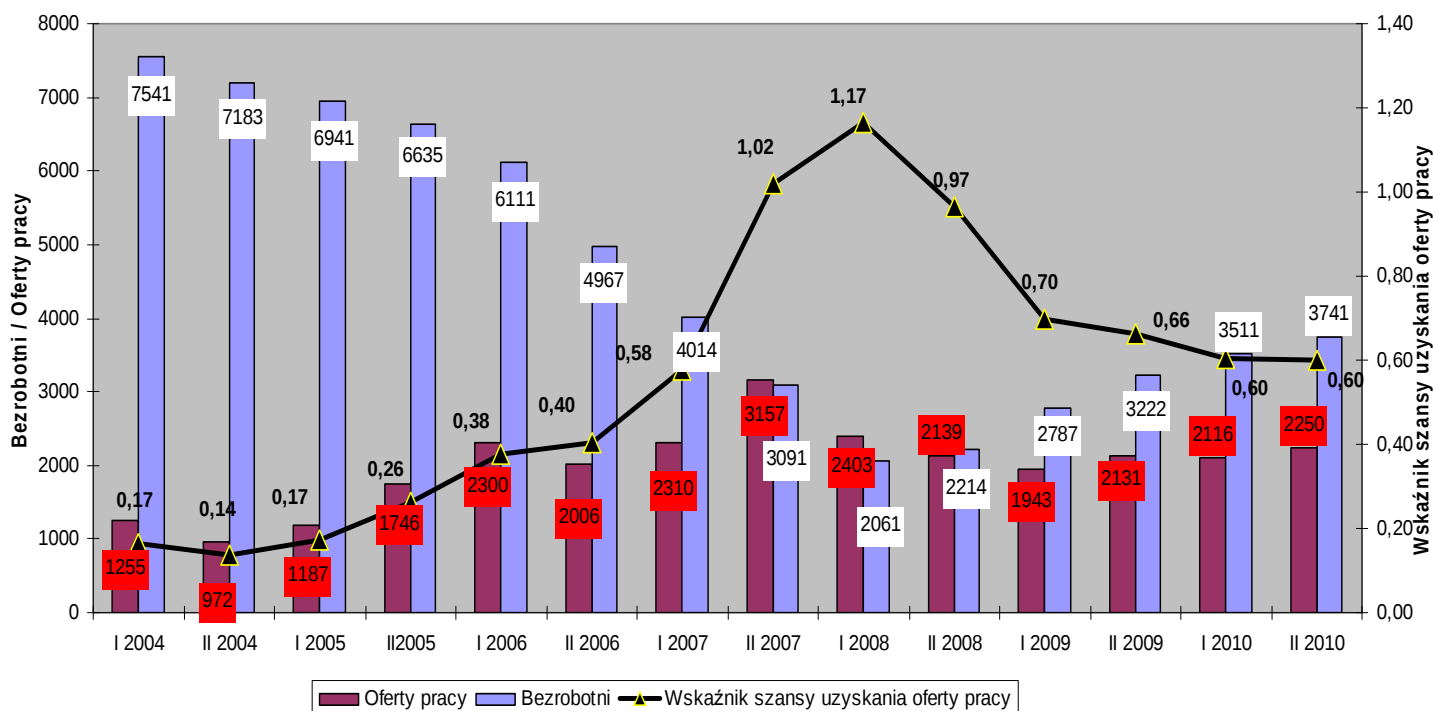
Na koniec grudnia 2010 roku dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale czerwiec - grudzień 2010) wyniósł 0,60 (utrzymanie stanu wysokości wskaźnika w stosunku do czerwca 2010 roku). Dokładniej przedstawia to wykres nr 5.

Na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale czerwiec – grudzień 2010) wyniósł 0,32 co stanowi spadek o 0,06 w stosunku do stanu na koniec czerwca 2010 roku.

W mieście Tychy trend wzrostowy utrzymywał się od II – półrocza 2004 roku do czerwca 2008 roku. Natomiast od II – połowy 2008 roku wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy zaczął się zmniejszać ponieważ wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych, spadła liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. Tendencja spadkowa - choć już nie taka silna - utrzymywała się również w pierwszej połowie 2010 roku.

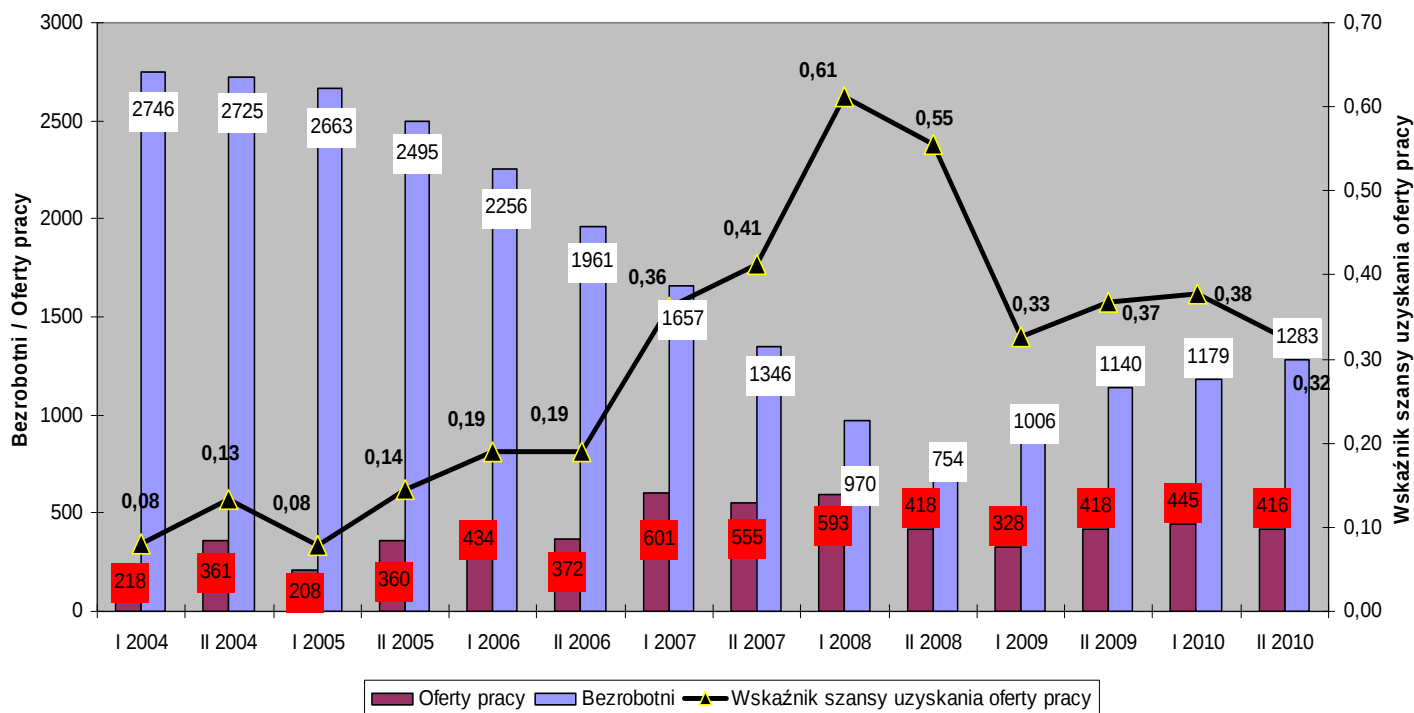
W powiecie bieruńsko – lędzińskim od I – połowy 2005 roku również był zauważalny trend wzrostowy wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy i podobnie jak w przypadku miasta Tychy od II półrocza 2008 roku pojawiła się radykalna tendencja spadkowa. W 2009 roku sytuacja zaczynała się nieco poprawiać się (wzrostu liczby ofert w stosunku do wzrostu liczby bezrobotnych), jednak zwiększenie poziomu wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy nie okazało się trwałe i w grudniu 2010 roku poziom ten spadł do stanu z przed półtora roku.

Wykres 5. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2004 – 2010

Źródło: PUP Tychy.

Wykres 6. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko – lędzińskim w latach 2004 – 2010

Źródło: PUP Tychy

4. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

4.1. Miasto Tychy – stan na koniec II - półrocza 2010 roku

W końcu II – półrocza 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 3741 (3511 w czerwcu 2010) osób z terenu miasta Tychy i 1283 (1179 w czerwcu 2010) osób z powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

W Tychach najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- osoby bez zawodu – 390 osób, co stanowi 10% ogółu zarejestrowanych;
- sprzedawcy – 321 osób, co stanowi 9% ogółu bezrobotnych;
- pozostali operatorzy maszyn – 171 osób, co stanowi 5% ogółu bezrobotnych;
- sprzątaczkę biurowe – 109 osób, co stanowi 3% ogółu bezrobotnych.

Odpowiednie dane prezentuje tabela nr 11.

Tabela 11. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w II – półroczu 2010 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	390	1
2	Sprzedawca*	321	2
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	171	43
4	Sprzątaczkę biurowa	109	6
5	Technik prac biurowych*	103	9
6	Robotnik budowlany	91	4
7	Robotnik gospodarczy	89	11
8	Technik ekonomista*	86	5
9	Ślusarz*	69	3

10	Magazynier	66	14
11	Kierowca operator wózków jezdniowych	55	85
12	Technik mechanik*	48	13
13	Specjalista do spraw marketingu i handlu	47	34
14	Murarz*	47	10
15	Kierowca samochodu osobowego	44	37
16	Kierowca samochodu ciężarowego	40	30
17	Ekonomista	37	24
18	Kucharz*	34	8
19	Pomoc kuchenna	33	45
20	Krawiec*	32	7

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w powyższej tabeli porównanie skłania do wniosku, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody w mieście Tychy częściowo przynajmniej potwierdzają tendencję regionalną.

Znaczącym odchyleniem [nadreprezentacja] w stosunku do regionu cechują się zawody:

- ➡ Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani;
- ➡ Kierowca operator wózków jezdniowych.

Należy nadmienić, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody są jednocześnie silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 94%, techników prac biurowych 90%, osób bez zawodu 53%. Natomiast wśród pozostałych operatorów maszyn odsetek kobiet wynosi 44%.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupę stanowią sprzedawcy (9%) oraz technicy prac biurowych – 5% i sprzątaczk biurowe (5%). Sytuację tę przedstawia tabela nr 12.

Tabela 12. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec II - półrocza 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w II – półroczu 2010 roku
1	Sprzedawca*	46
2	Technik prac biurowych*	24
3	Sprzątaczką biurową	23
4	Bez zawodu	17
5	Robotnik gospodarczy	17
6	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	15
7	Technik ekonomista*	14
8	Ślusarz*	9
9	Magazynier	9
10	Robotnik budowlany	7

Źródło: PUP Tychy

Warto również zwrócić uwagę na napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całej drugiej połowy 2010 roku (ilustruje to tabela nr 13).

Tabela 13. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w II - półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w II – półroczu 2010 roku
1	Bez zawodu	786
2	Sprzedawca*	436

3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urzędzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	270
4	Robotnik budowlany	128
5	Magazynier	96
6	Robotnik gospodarczy	94
7	Technik ekonomista*	89
8	Sprzątaczką biurową	88
9	Technik prac biurowych*	86
10	Kierowca operator wózków jezdniowych	86
11	Technik mechanik*	75
12	Murarz*	67
13	Specjalista do spraw marketingu i handlu	63
14	Ślusarz*	62
15	Ekonomista	56

Źródło: PUP Tychy

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby bez zawodu (15%) oraz osoby posiadające zawód sprzedawcy (8%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec II - półrocza 2010 roku.

4.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec II - półrocza 2010 roku

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- osoby bez zawodu – 138 osób, co stanowi 11% ogółu bezrobotnych;
- sprzedawcy – 122 osoby, co stanowi 9% ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 74 osoby, co stanowi 6% ogółu bezrobotnych.

Tabela 14. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w II – półroczu 2010 roku	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	138	1
2	Sprzedawca*	122	2
3	Robotnik gospodarczy	74	11
4	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	43	43
5	Sprzątaczką biurową	39	6
6	Technik ekonomista*	34	5
7	Technik prac biurowych*	28	9
8	Kucharz*	28	8
9	Robotnik budowlany	28	4
10	Ślusarz*	24	3
11	Krawiec*	20	7
12	Górnik eksploatacji podziemnej*	19	15
13	Technik informatyk*	16	46
14	Magazynier	16	14
15	Szwaczka	16	16
16	Specjalista do spraw marketingu i handlu	15	34
17	Pakowacz	14	23

18	Kelner*	12	20
19	Fryzjer*	12	17
20	Piekarz*	11	28

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w tabeli nr 14 porównanie ukazuje, iż sporą nadreprezentacją pod względem liczby bezrobotnych w stosunku do regionu cechują się: pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani i technicy informatycy.

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzińskiego wynosi odpowiednio:

- ➡ dla osób bez zawodu 59%;
- ➡ dla sprzedawców 99%.

Tabela 15. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim – stan na koniec II - półrocza 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w II – półroczu 2010 roku
1	Sprzątaczką biurową	15
2	Sprzedawca*	12
3	Robotnik gospodarczy	8
4	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	6
5	Bez zawodu	5
6	Technik prac biurowych*	4
7	Technik ekonomista*	3
8	Ślusarz*	3
9	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	3
10	Robotnik budowlany	2

Źródło: PUP Tychy

Z tabeli nr 15 jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzątaczką biurową (11%) są najliczniej reprezentowaną grupą pod względem liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Na drugim miejscu uplasowały się osoby posiadające zawód sprzedawcy (9%) i robotnika gospodarczego (6%).

Kolejna tabela przedstawia napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całego II - półrocza 2010.

Tabela 16. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w II - półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w II – półroczu 2010 roku
1	Bez zawodu	279
2	Sprzedawca*	148
3	Robotnik gospodarczy	99
4	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	53
5	Technik ekonomista*	52
6	Robotnik budowlany	34
7	Ślusarz*	30
8	Fryzjer*	29
9	Technik informatyk*	28
10	Kucharz*	27

Źródło: PUP Tychy

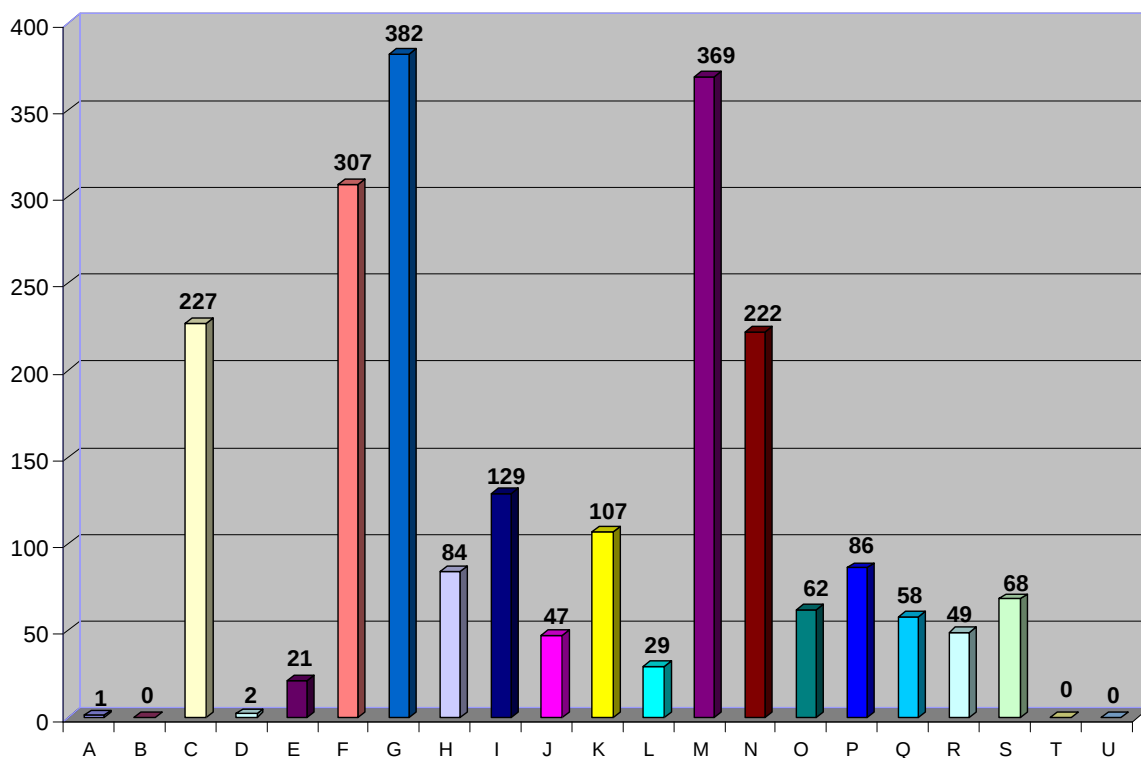
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w II - półroczu 2010 roku w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowili sprzedawcy (8%) oraz robotnicy gospodarczy (5%). Jednak ponownie to osób nie posiadających żadnego zawodu jest w tym wypadku najwięcej (15% ogółu napływających bezrobotnych).

5. Analiza ofert pracy

W II – półroczu 2010r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach zgłoszono 2666 (105 ofert więcej niż w I – połowie 2010 roku) oferty pracy, z czego 2250 z terenu miasta Tychy i 416 ofert z powiatu bieruńsko-lędzkiego.

Wykresy nr 7 i 8 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD⁵ a tabele 17 i 18 strukturę ofert pracy wg zawodów.

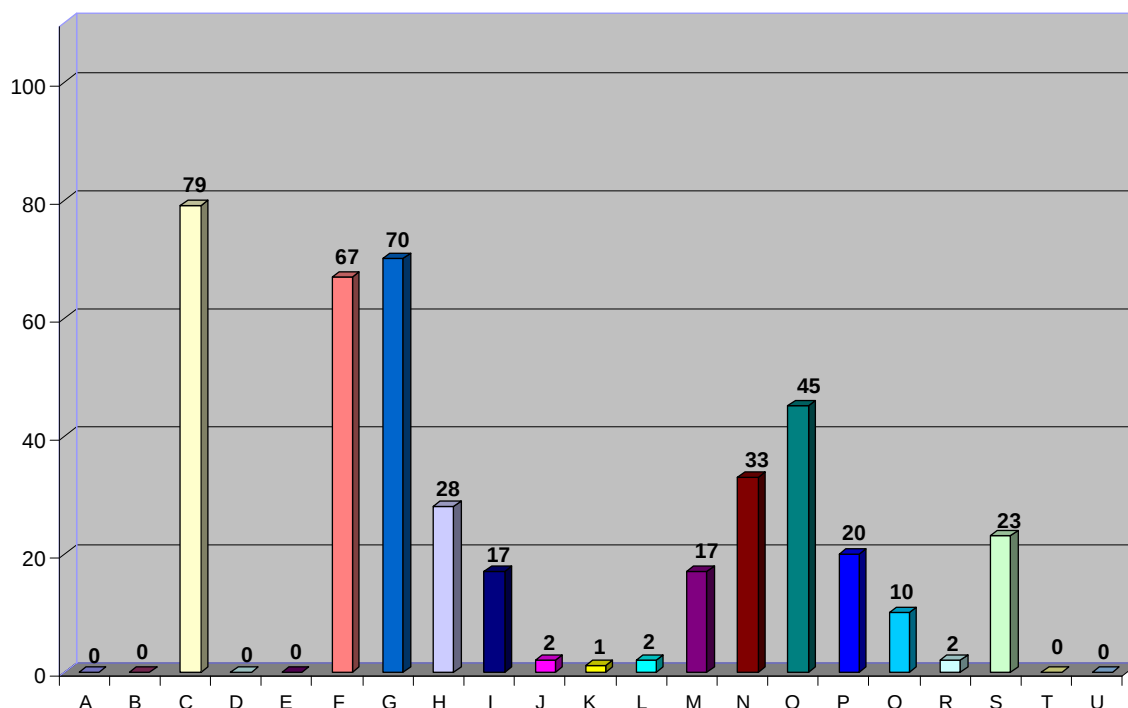
Wykres 7. Oferty pracy wg sekcji PKD w II – półroczu 2010r. Miasto Tychy

Źródło: PUP Tychy

⁵ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 251, poz.1885).

Wykres 8. Oferty pracy wg sekcji PKD w II – półroczu 2010r.
Powiat bieruński - lędziński

Źródło: PUP Tychy

- A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- B Górnictwo i wydobywanie
- C Przetwórstwo przemysłowe
- D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- F Budownictwo
- G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- H Transport i gospodarka magazynowa
- I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- J Informacja i komunikacja
- K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- P Edukacja
- Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- S Pozostała działalność usługowa
- T Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- U Organizacje i zespoły eksterytorialne

W II – półroczu 2010r. najwięcej ofert pracy w mieście Tychy zgłosili pracodawcy działający w sekcji handlu (382 - 17% wszystkich ofert pracy) i w sekcjach działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (369 - 16%) oraz w budownictwie (307 – 14%). Wykres 9.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim najwięcej ofert pracy w drugiej połowie 2010 roku zgłoszono w sekcjach przetwórstwa przemysłowego, handlu i budownictwa. Odpowiednio 79 ofert tj. 19%, 70 ofert - 17% i 67 - 16%. Wykres 10.

Tabele nr 17 i 18 prezentują strukturę ofert pracy wg zawodów.

Tabela 17. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w II – półroczu 2010r. w mieście Tychy

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w II - półroczu 2010 roku
1	Przedstawiciel handlowy	174
2	Sprzedawca*	136
3	Technik prac biurowych*	83
4	Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	80
5	Robotnik budowlany	78
6	Kierowca samochodu ciężarowego	65
7	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	50
8	Brukarz	43
9	Sprzątaczk biurowa	43
10	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	39
11	Magazynier	39
12	Agent ubezpieczeniowy	35
13	Murarz*	34
14	Robotnik gospodarczy	33
15	Sprzedawca na telefon	33

16	Technik administracji*	32
17	Fryzjer*	32
18	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	30
19	Monter elektrycznych przyrządów pomiarowych	30
20	Dostawca potraw	30

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dla zawodów przedstawiciela handlowego (8% wszystkich zgłoszonych ofert pracy w II – półroczu 2010), sprzedawcy (6%) oraz technika prac biurowych (4%).

Tabela 18. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w II – półroczu 2010r. w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w II - półroczu 2010 roku
1	Robotnik budowlany	32
2	Technik prac biurowych*	30
3	Sprzedawca*	26
4	Robotnik gospodarczy	22
5	Manewrowy	20
6	Murarz*	16
7	Kierowca samochodu ciężarowego	15
8	Technik administracji*	13
9	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	12
10	Fryzjer*	12

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik budowlany, technik prac biurowych i sprzedawca. Kolejno stanowiło to 8%, 7% i 6% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w II – półroczu 2010 roku.

6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w II – półroczu 2010 roku 159 zawodów spośród 638 występujących w ewidencji wykazywało deficytowość, 22 miało zrównoważony charakter a pozostałe 457 było zawodami nadwyżkowymi.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród 360 zawodów występujących w ewidencji 53 było deficytowymi, 15 cechowała równowaga a 292 miało nadwyżkowy charakter.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla miasta Tychy) uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy

była większa lub równa 0,6. Pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów których deficytowość ma rzeczywisty i bardziej znaczący wpływ na rynek pracy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono również zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX.

Tabela 19. Zawody deficytowe w mieście Tychy w II – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Operator suwnic (suwnicowy)	3,6667	0,1667	22
2	Goniec	3	0,1667	18
3	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	8,3333	0,5	16,6667
4	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	6,5	0,5	13
5	Doradca finansowy	3,3333	0,3333	10
6	Cieśla*	1,3333	0,1667	8
7	Elektryk*	2,5	0,3333	7,5
8	Brukarz	7,1667	1	7,1667
9	Operator koparki	1	0,1667	6
10	Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	1	0,1667	6
11	Przedstawiciel handlowy	29	5,5	5,2727
12	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	1,6667	0,3333	5
13	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,8333	0,1667	5
14	Kierowca samochodu dostawczego	0,8333	0,1667	5
15	Kierowca ciągnika rolniczego	0,8333	0,1667	5
16	Specjalista kontroli jakości	0,6667	0,1667	4
17	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5	1,3333	3,75
18	Pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości	2,1667	0,6667	3,25
19	Rejestratorka medyczna	1,1667	0,5	2,3333
20	Technik administracji*	5,3333	2,3333	2,2857

21	Operator koparko - ładowarki	2,6667	1,3333	2
22	Zbrojarz	2,5	1,5	1,6667
23	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0,8333	0,5	1,6667
24	Pozostali monterzy sprzętu elektrycznego	0,8333	0,5	1,6667
25	Kierowca samochodu ciężarowego	10,8333	6,6667	1,625
26	Kosmetyczka	3,5	2,1667	1,6154
27	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	1	0,6667	1,5
28	Hydraulik	2,3333	1,6667	1,4
29	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	4	3,3333	1,2
30	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	3,3333	2,8333	1,1765

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 20. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzińskim w II – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Manewrowy	3,3333	0,1667	20
2	Tynkarz	1,1667	0,3333	3,5
3	Sprzedawca w branży spożywczej	0,5	0,1667	3
4	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,5	0,1667	3
5	Kierowca samochodu ciężarowego	2,5	1,1667	2,1429
6	Elektryk*	0,3333	0,1667	2
7	Technik administracji*	2,1667	1,3333	1,625
8	Kosmetyczka	1	0,6667	1,5
9	Portier	0,5	0,3333	1,5
10	Technik prac biurowych*	5	4,1667	1,2

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 21. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w II – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Technik prac biurowych*	13,8333	14,3333	0,9651
2	Telemarketer	2	1,8333	1,0909
3	Konserwator budynków	1	1	1
4	Florysta*	0,8333	0,8333	1
5	Fotograf*	0,5	0,5	1
6	Asystent do spraw księgowości	0,5	0,5	1
7	Pozostali kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3333	0,3333	1
8	Spawacz metodą TIG	0,3333	0,3333	1
9	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	0,3333	0,3333	1
10	Konserwator części	0,3333	0,3333	1
11	Inżynier elektryk	0,1667	0,1667	1
12	Diagnosta laboratoryjny	0,1667	0,1667	1
13	Lektor języka angielskiego	0,1667	0,1667	1
14	Programista aplikacji	0,1667	0,1667	1
15	Spedytor	0,1667	0,1667	1
16	Fakturzystka	0,1667	0,1667	1
17	Pozostali pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,1667	0,1667	1
18	Pozostali pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0,1667	0,1667	1
19	Ekspedient w punkcie usługowym	0,1667	0,1667	1
20	Lakiernik wyrobów drzewnych	0,1667	0,1667	1
21	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	0,1667	0,1667	1
22	Operator spycharki	0,1667	0,1667	1

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 22. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w II – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Robotnik budowlany	5,3333	5,6667	0,9412
2	Murarz*	2,6667	2,8333	0,9412
3	Stolarz*	0,6667	0,6667	1
4	Laborant chemiczny	0,3333	0,3333	1
5	Pracownik socjalny	0,3333	0,3333	1
6	Kamieniarz*	0,3333	0,3333	1
7	Cieśla szalunkowy	0,3333	0,3333	1
8	Kierownik działu produkcji	0,1667	0,1667	1
9	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	0,1667	0,1667	1
10	Sekretarka	0,1667	0,1667	1
11	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1667	0,1667	1
12	Konserwator budynków	0,1667	0,1667	1
13	Mechanik pojazdów jednośladowych	0,1667	0,1667	1
14	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,1667	0,1667	1
15	Przetwórcza ryb	0,1667	0,1667	1

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

⇒ Dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 1$

⇒ Dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 0,5$

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla miasta Tychy nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0.

Tabela 23. Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w II – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca*	22,6667	72,6667	0,3119
2	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	2,5	45	0,0556
3	Robotnik budowlany	13	21,3333	0,6094
4	Magazynier	6,5	16	0,4062
5	Robotnik gospodarczy	5,5	15,6667	0,3511
6	Sprzątaczką biurową	7,1667	14,6667	0,4886
7	Kierowca operator wózków jezdniowych	2,5	14,3333	0,1744
8	Murarz*	5,6667	11,1667	0,5075
9	Specjalista do spraw marketingu i handlu	1,6667	10,5	0,1587
10	Ślusarz*	1,1667	10,3333	0,1129
11	Ekonomista	0,5	9,3333	0,0536
12	Kucharz*	3,8333	8	0,4792
13	Krawiec*	1,8333	8	0,2292
14	Kierowca samochodu osobowego	1,5	8	0,1875
15	Technik informatyk*	1,6667	7,8333	0,2128
16	Kelner*	3,5	7,3333	0,4773
17	Fryzjer*	5,3333	7	0,7619
18	Pakowacz	0,8333	6,8333	0,122

19	Mechanik pojazdów samochodowych*	2,6667	6,1667	0,4324
20	Pomoc kuchenna	3,6667	5,6667	0,6471
21	Kucharz małej gastronomii*	3,5	5,5	0,6364
22	Technik handlowiec*	2,1667	5,5	0,3939
23	Szwaczka	0,8333	5,3333	0,1563
24	Barman	1,5	5	0,3
25	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,1667	5	0,0333
26	Specjalista zastosowań informatyki	0,5	4,6667	0,1071
27	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	2,6667	4,1667	0,64
28	Księgowy	1,5	4,1667	0,36
29	Kasjer handlowy	1,1667	4	0,2917
30	Mechanik samochodów osobowych	1,1667	3,8333	0,3043

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 24. Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzimskim w II – półroczu 2010 roku

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca*	4,3333	24,6667	0,1757
2	Robotnik gospodarczy	3,6667	16,5	0,2222
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	1,1667	8,8333	0,1321
4	Ślusarz*	0,5	5	0,1
5	Fryzjer*	2	4,8333	0,4138
6	Technik informatyk*	0,3333	4,6667	0,0714
7	Kucharz*	0,6667	4,5	0,1481
8	Magazynier	0,8333	4,1667	0,2
9	Pakowacz	1	3,3333	0,3

10	Kelner*	0,3333	2,5	0,1333
11	Piekarz*	0,1667	2,5	0,0667
12	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,1667	2,1667	0,0769
13	Ekonomista	0,1667	2	0,0833
14	Barman	0,3333	1,8333	0,1818
15	Kierowca samochodu osobowego	0,1667	1,8333	0,0909
16	Cukiernik*	0,1667	1,6667	0,1
17	Specjalista zastosowań informatyki	0,1667	1,5	0,1111
18	Technik farmaceutyczny*	0,1667	1,5	0,1111
19	Przedstawiciel handlowy	1,1667	1,5	0,7778
20	Mechanik samochodów osobowych	0,1667	1,5	0,1111
21	Księgowy	0,6667	1,3333	0,5
22	Blacharz samochodowy*	0,3333	1,3333	0,25
23	Technik handlowiec*	0,3333	1,1667	0,2857
24	Pomoc kuchenna	0,5	1,1667	0,4286
25	Kontroler jakości wyrobów mechanicznych	0,6667	0,8333	0,8
26	Lakiernik samochodowy	0,1667	0,8333	0,2
27	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,1667	0,8333	0,2
28	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0,1667	0,6667	0,25
29	Fizjoterapeuta	0,1667	0,5	0,3333
30	Technik budownictwa*	0,3333	0,5	0,6667

Źródło: PUP Tychy.

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie przynajmniej kilku kluczowych konkluzji zamykających raport:

➡ Wzrost poziomu bezrobocia (w porównaniu do grudnia 2009 roku) o 0,6% zarówno dla miasta Tychy, jak i powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

➡ Osoby między 18 a 24 i 55 a 59 rokiem życia, legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym i ogólnokształcącym należą do grupy charakteryzującej się największym wzrostem bezrobocia w mieście Tychy.

➡ Osoby między 24 a 34 rokiem życia, posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące należą do grupy charakteryzującej się największym wzrostem bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim.

➡ Lokalny rynek pracy cechuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w większości zawodów i specjalności a tylko nieliczne charakteryzują się deficytem. W drugiej połowie 2010 roku wśród wszystkich zawodów występujących w ewidencji 75% stanowiły zawody nadwyżkowe, a 21% zawody deficytowe.

➡ Do zawodów szczególnie deficytowych zaliczamy:

- o Operatorów suwnic.
- o Manewrowych.
- o Gońców.
- o Doradców finansowych.
- o Elektryków.
- o Brukarzy.
- o Operatorów koparek.

- o Przedstawicieli handlowych.
- o Wychowawców w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych.

➔ Do zawodów szczególnie nadwyżkowych zaliczamy:

- o Sprzedawców.
- o Robotników gospodarczych.
- o Pozostałych operatorów stacjonarnych maszyn i urządzeń.
- o Magazynierów
- o Robotników budowlanych⁶.
- o Ślusarzy
- o Kucharzy
- o Kierowców operatorów wózków jezdniowych.

➔ Lokalne bezrobocie doskonale opisują dwa parametry:

1. Feminizacja (ponowny wzrost liczby zarejestrowanych kobiet). Wśród wszystkich bezrobotnych w mieście Tychy kobiety stanowią 55%, natomiast w powiecie bieruńsko-lędzińskim 58%. ponad 50% ogółu bezrobotnych stanowią kobiety). Wskaźnik ten jest jednak zdecydowanie na niższym poziomie niż jeszcze w 2008 roku, gdzie mężczyźni stanowili jedynie 36% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tychy.
2. Relatywnie niski kapitał ludzki – silnie reprezentowane w grupie bezrobotnych są osoby o wykształceniu podstawowym i zasadniczym zawodowym (dla miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego odsetek takich osób wynosi niecałe 50%).

⁶ Jeszcze w 2008 i 2009 roku zawód robotnik budowlany był zawodem charakteryzującym się dość znacznym deficytem, jednak w wyniku wzrostu bezrobocia i adekwatnego spadku liczby ofert pracy w tym zawodzie, wskaźnik nadwyżki (deficytu) dla tego zawodu zmalał, czyniąc go zawodem nadwyżkowym. W II – połowie 2010 roku pod względem rankingu napływu liczby bezrobotnych w określonych zawodach i specjalnościach - robotnik budowlany uplasował się na piątej pozycji.

➡ Nieustanne zmiany zachodzące na rynku pracy w dalszym ciągu wymuszają na członkach społeczeństwa:

- ✓ ustawiczną gotowość do akceptacji tych przekształceń;
- ✓ dążenie do podwyższania własnych kwalifikacji i umiejętności;
- ✓ mobilność zarówno zawodową jak i geograficzną.

➡ Brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna (choć nie tak wyraźnie, jak jeszcze w 2009 roku) szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, gdzie znaczna ilość zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie, oraz wśród osób o takich zawodach jak; ślusarz, krawiec i kucharz. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze słabych kwalifikacji zawodowych, co jest między innymi następstwem długotrwałego bezrobocia oraz niewłaściwego wyboru kierunku szkoły ponadgimnazjalnej.

➡ Wzrost liczby składanych do PUP Tychy ofert pracy (o 117 ofert w przeciągu roku).

➡ Istniejący deficyt pracowników o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach. Wymogiem wydaje się więc ograniczenie kształcenia ogólnego na rzecz przede wszystkim kształcenia zawodowego.

➡ Potrzebny jest silniejszy związek edukacji i rynku pracy poprzez koordynację działań instytucji oświatowych z instytucjami obsługującymi rynek pracy.